

...døbt af Johannes, fristet af djævelen..

Fem søndage i fasten - 1. tekstrække.

Undervisningsvejledning

Formålet med forløbet er gennem læsning af teksterne (GT og evangelium) til de fem søndage at give konfirmanderne/eleverne en fornemmelse for denne del af kirkeårets præg. Fra epifanitiden (tiden efter Helligtrekonger), hvor Jesu guddommelige side er i fokus, har vi bevæget os ind i den kamp i den menneskelige verden, som inkarnationen betyder - en nedstigning i det dybeste (dåben), en kamp mod det onde og en kamp mod traditionen og de på forhånd givne forventninger.

Gennemlæsningen og beskæftigelsen med arket kan blive udgangspunkt for en samtale, som kan afdække Jesu vej til at blive frelser – hvorfor traf han de valg, han gjorde? - og hvad de viser de Guds frelsesvilje?

Arket kan hjælpe til at sikre at eleverne har arbejdet med og faktisk læst teksterne.

Der er to versioner af arket - et uden søndagenes navne og tekster - et med.

Brug af arket

Eleverne får opgaven i salmebogen at finde og læse GT-teksterne og evangelierne til fastelavns søndag, 1.-3. søndag i fasten og midfaste. (Ikke episteltekster). Derefter skal de ved hjælp af billederne, som hænger sammen med en af teksterne til søndagen, finde ud af hvilken søndag hver af de fem søndagsbokse hører til - og skrive navnet i feltet "søndagens navn". Dernæst skal de svare på spørgsmålene på arket. Hvis man bruger arket med navne/teksthenviisninger, skal de blot svare på spørgsmålene. Det sidste er lidt nemmere, men eleverne tvinges så heller ikke ud i at aflæse billederne og dermed fordybe sig mere i teksterne.

På et hold på 31 elever, 8. klasse, summede lokalet af aktivitet. De fik lov at arbejde sammen parvis, hvis de ville. De hurtigste løste opgaverne på ca 45 minutter - men der sad så også et par stykker og kun havde nået én søndag. Man har som underviser travlt. Holdet var slet ikke fortrolig med brugen af salmebogens tekstdele – når de ikke er det, kræver det en del instruktion i, hvad der er hhv. GT-teksten og evangeliet - og hvordan man finder dem. Og en meget tydelig advarsel om ikke at læse den forkerte tekstrække.

Kan dette gøres erfaringsnært - altså tage udgangspunkt i elevernes erfaringer og umiddelbare tankeverden?

Man kan, inden man laver noget andet, skrive ordet

druknedød

på tavlen.

Dernæst spørge om nogen af dem har været ved at drukne (næsten alle kender angsten, kammerater der i sjov har trukket dem ned osv – blandt de 31 var der to, der reelt havde været ved at drukne). Hvordan det føles.

Eventuelt kan fortællingen "Navnløs Rædsel" læses eller genfortælles. (Fortællingen findes oprindeligt i "Gennem vand. Et hefte til unge der skal døbes". Men også i "At åbne en verden" - og i øvrigt tilgængelig xxx her. Man kan læse salmen i Jonas 2,3-7. Man kan tale om, hvordan drukneerfaringen dér er billedlig og skal forstås om en erfaring i tilværelsen. At det er en realistisk kobling, fordi tilværelsen altid rummer risikoen for at gå til - i overført forstand allerede mens man lever - og i endelig forstand for den enkelte, når man dør.

Det er indfaldsvinkel til at forstå en vigtig side af dåben. Se elementet dåb og opstandelse i "Elementer.." -

Dermed også en indgang til at forstå, hvad *Jesu* dåb betyder.

Forløb over to dobbelt lektioner

Man kan dele forløbet så man først taler om erfaringen at drukne - deres, hvad de følte osv. Så kan man lave hele opgaven med de fem søndage. Og så under evanlueringen af og samtalen om løsningerne - typisk i en følgende time - inddrage Jonas og "Navnløs Rædsel". Dernæst se på sammenhængen dåb og opstandelse - som foreslået i "Elementer.."

En anden indgangsvinkel er at skrive (eller nævne)

med ondt skal ondt fordrives

Løsning af mobbeproblemer efter den devise kan diskuteres. Måske er det ikke den bedste kur mod det onde at bruge tilsvarende ondt. De fleste ved, at mobberen blev ond af noget ondt. Det kan blive indgang til at se, at evangeliet ikke handler om at overvinde ondt på det ondes eget niveau - men der skal en hel anden (men også

stærkere) magt til. (1. og 3. s. i f.) Men magten er ikke noget ydre - en kongemagt - (1. s. i f. og midfaste). Hvis holdet er meget vågent og sag-interesseret, kan man huske den forjættede profet 3. s. i f. - og Jesu afvisning af, ikke af at være profeten, men i den anledning skulle optræde som konge.

Trosbekendelsen. Nu går konfirmanderne i de færreste tilfælde med et eksistentielt forhold til trosbekendelsen, men de har alligevel sagt den så tit, at et brud på de sædvanlige måde at sige den på vækker nysgerrighed - derfor titlen på arket. Hvis man udstrækker djævelens fristelse også til at ligge i traditionens fristelse (den kana'anæiske kvinde), magtens/folkeskarens (efter bespisningen) er disse ting sammen med Jesu dåb en vigtig del af den i trosbekendelsen ellers "manglende" Jesusvirkelighed kommet med. Hvor meget der skal "ordes" i det, må ligge i situationen.

Facts om arket

Belzebulbilledet er af ukendt oprindelse

Den tørstige hjort er udsnit af en bibelillumination

Fristelsen i ørkenen er en skitse af Duccio's billede. Det kan ses i farver her:

<http://www.mystudios.com/art/gothic/duccio/duccio-temptation.jpg>

Johannes Døberikonen er fremstillet af Søster Abraham, Jerusalem. Kan ses her i større udgave:

<http://www.sthens.dk/uv/ia/manna/mannajoh6.html>

Bespisningen i ørkenen er et stik af

Hendrik Van Der Borcht (1583 - 1660) - kan ses i større udgave her:

<http://www.sthens.dk/uv/ia/sthens/doeberikon.html>

Elementer til Kristendomsundervisning 2005. Kristen Skriver Frandsen